

Kedves Gyerekek!

Az 1848-as forradalmat megelőző időszak másik nagy egyénisége volt báró Wesselényi Miklós. 1796. december 30-án született a Wesselényi birtokon, a Szilágy megyei Zsibón. Édesapjától örökölt erős testalkatát sportolással, lovaglással erősítette tovább. Fiatalkorában báró Széchenyi Istvánnal hosszabb utazást tett Franciaországban és Angliában. Az ott látottak, tapasztaltak a főrendű ellenzék vezérévé tette az országgyűlésben, de tetteivel is bizonyította, hogy változtatni akar a magyar viszonyokon. Birtokán elengedte a robotot és a dézsma nagy részét, felszabadította a parasztokat a jobbágság alól, és saját költségén taníttatta őket. A korszerű földművelésről és állattenyésztésről tartott nekik tanfolyamot, hogy gazdálkodásuk eredményesebb legyen. Kolozsváron nyomdája volt, ahol kinyomtatta beszédeit, naplóját. Abban az időben azonban minden kiadványt cenzúráztak, ami azt jelenti, hogy ellenőrizték, nem szól-e a hatalom ellen. Wesselényi Miklós azonban megkerülte a cenzúrát, úgy terjesztette naplóját, ezért nyomdáját bezáratták, őt magát pedig perbe fogták, és háromévi börtönre ítélték.

1838-ban, amikor Pesten nagy árvíz pusztított, önfeláldozóan mentette a bajbajutottakat. Ezért kapta az árvízi hajós nevet, ahogyan ma is emlegetik.

A két hónapi börtönbüntetés letöltése után engedélyezték, hogy gyógykezelésre külföldre utazzon. 1843-ban hazatért, és Zsibón élt. 1848-ban nagy része volt abban, hogy a kolozsvári országgyűlés kimondta Erdély egyesülését Magyarországgal. Látta a forradalom nehézségeit, és elvesztette hitét a sikerben. Súlyosbodó betegsége is hozzájárult, hogy ismét külföldre utazzon gyógykezelésre. 1850-ben, hazatérében halt meg.

Takács Éva

Baricz Judit, IV. osztályos, Gyergyóalfalu

Sulyok József

Hangyakaland

Négy kis hangya eldöntötte,
útra kél,
füerdőben, mint az orkán,
fúj a szél.
Hajójuk a kis tócsában
dióhéj,
vitorlájuk csipkebokor
falevél.
Világvevő rádiójuk
dióbél,
átjutni a túlsó partra
az a cél.
Kalandvágyból ki elindul,
jót remél,
abban bízuk, új világban

jól megél.
Azt vallja a négy hangyafi,
ő nem fél,
nem érdekl, többi társuk,
mit regél.
Hogy nem lesz mindig tavasz,
nyár,
jön majd tél? De szívükbe erős a
vágó,
az zenél!
Négy kis
hangya hajójával
útra kél,
azt reméli, új világban
jól megél.

Tankó Nándor, IV. osztályos

Pósa Lajos

Csiga-biga, gyere ki

Csiga-biga, gyere ki!
Zöld a világ ideki!
Kocsikázik a cincér,
Nem is pénzér, de ingyér.

Jaj, nini! a kert alatt,
Hogy a dombról leszaladt,
Felfordult a zöld barát,
A kilenc ló sánta már.

Zöld saláta-hintóba
Hat szúnyog van befogva,
Eleibe még három,
Úgy vágat a batáron.

Cincér úrfi ezalatt
Tüskeágon fennakadt,
Bajuszostúl fennakadt,
Ott fityeg, míg leszakad.

Csiga-biga, gyere ki!
Zöld a világ ideki!

Lengyel Dénes

Milyen a magyar lovas?

Csodákat regélnek a magyar csikósról, a huszárról, a lovasról, mintha mind mesebeli táltos lovon vágatnának, és akár a levegőbe is fel tudnának szállni. Pedig oda ők sem szállhatnak fel, de úgy szeretik a lovat, annyira értenek a nyelvének, hogy kevés nemzet fia versenyezhet velük.

Sándor Móric, az ördöglovas a bécsieket kápráztatta el mutatványával, Széchenyi István, aki huszártiszt volt, bátorságával és hidegvérűségével tűnt ki, a Wesselényiek pedig az ország legvakmerőbb lovasai voltak.

Híres ménest neveltek a Wesselényiek, a zsibói gazdaság paripáit az egész országban ismerték. Az idősebb Wesselényi Miklós báró különösen a lovak idomításában, nevelésében tűnt ki, fia, az ifjabb Miklós báró utolérhetetlen lovas volt.

Amikor Zsibón és környékén szállásoltak el egy dragonyoszeredet, özvegy Wesselényi Cserey Krisztina kénytelen volt kastélyába befogadni az ezredet és néhány tisztet. A tisztek között sok magyar is akadt, az ezredet magát Szombatának hívták, de Wesselényiné hidegen, barátságtalanul fogadta őket – nem szívlelhette az osztrák hadsereget.

Egyszer az ezredes és nyolc tisztje meglepetésként a híres istállót. Az ifjabb Wesselényi maga kalauzolta őket, sorra elmondta a paripák minden tulajdonságát. A Kakas nevű hátszó mellett megállt, és azt mondta:
– Ez a legkedvesebb lovam. Nézzék meg jól, uraim, mert ilyen nem egyhamar látnak.

Nézik, nézik a lovat a tisztek, és látszik rajtuk, hogy gyönyörködnek a paripa szépségében. De az egyik tiszt nem viselhette el, hogy egy civil magyarazzon a lovakról a katonáknak, ezért így szólt:
– Hiszen szép, szép ez a Kakas, de csak olyan civilnek való paripa.

A szabadban, terepen nem ér fel a katonalóval.

A fiatal Wesselényi, aki éppen olyan indulatos volt, mint az édesapja, egy pillanat alatt tűzbe jött. Szeme tüzes villámot szórt, arca lángba borult, térde reszketni kezdett. Aztán rekedt hangon így szólt:

– Önök itt nyolcan vannak, és én fogadást ajánlok önöknek. Lóra szállok, és mind a nyolcan üldözőbe vesznek engem. Ha bárki két órán belül engem elfogni vagy akár csak megérinteni képes, akkor a legszebb és legjobb lovamat elviheti. De ha a fogadást én nyeresem, akkor az ezredes úr négy héten belül küld egy akó tokaji bort az édesanyámnak.

Az ezredes tiltakozni akart: kintűnő lovas tisztjei vannak, mégse lehet nyolcat küldeni egy ellen! Azt mondta:

– Elég lesz egy ellen két tisztem is.

– Nem úgy, ezredes úr, én nyolcat mondtam.

– Jól van, legyen hát négy.

– Ezredes úr, én nyolcat mondtam.

– Elégedjek meg hat tiszttel, már ez is sok lesz.

– Én nyolcat mondtam.

Akkor az ezredes Wesselényi édesanyjához fordult, és megkérte, beszélje le a fiát erről a veszélyes vállalkozásról.

De Wesselényiné csak mosolygott, jól ismerte a fia bátorságát és ügyességét, különben is gyakran tapasztalta, hogy a Wesselényieket sohasem lehet szavuk megváltoztatására rábírní. Csak ennyit mondott az ezredesnek:

– Fiam lesz a nyertes!

Wesselényi felnyergelteti a Kakast, és beáll a tisztek közé. Az ezredes pedig előveszi az óráját, aztán int a kürtösnek, az megadja a jelt: kezdődik a verseny.

Még meg se szólalt a kürt, Wesselényi már elindult. Villámgyorsan

haladt, átugrotta az árkokat, kerítéseket, toronyiránt vágatott.

A tisztek hamar határoznak: két csoportba oszolva üldözik, négyen jobbra, négyen balra indulnak. Így biztosan bekerítik Wesselényit.

Amikor látják, hogy a Szamos folyó felé vágat, már biztosra veszik a győzelmet, hiszen a folyó partján könnyen bekeríthetik, már-már a kezükben is van – innen nem menekülhet.

Dehogynem! Wesselényi egypercnyi haborás nélkül beleugrat a folyóba, és faképnél hagyja a megremült tiszteket.

Ekkor a tisztek rövid tanácskozást tartanak, aztán a hídfőhöz vágatnak – arrafelé jön majd vissza az üldözőt.

Jól számítottak, de Wesselényi észrevette őket, és visszafordította lovát.

– Utána! Utána!

Addig vágattak utána a tisztek, míg Wesselényi a megáradt Egregypatakhoz ért.

– No, itt már biztosan elfogjuk – mondta az egyik főhadnagy.

Nem is olyan biztos: Wesselényi átugratja a négy öl széles patakot – egy tiszt se meri megkockáztatni ezt az ugrást.

Eközben letelt a kitűzött két óra, és egy lovas se érkezett vissza. Az ezredes aggódni kezdett. Nem úgy Wesselényiné, aki látta fiát hatéves korában, amint egy tüzes ménlovat meglóvagolt.

Nemsokára csendes üggetésben megérkezett Wesselényi báró, a tiszteknek még nyoma sem volt. Már a lovat bevezették az istállóba, Wesselényi megtisztálkodott, mire a holtfáradt tisztek megérkeztek.

Az ezredes elvesztette a fogadást, így szólt Wesselényinéhez:

– Báróné asszony, ön megnyerte a fogadást. Igazán örülök, hogy legjobb tokaji boromat ilyen kintűnő ifjú édesanyja fogja élvezni.